مسئولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

احسان الله ارینزی ۲۰۲۴/۰۲/۲۶

اوقیانوسیه

قسمت‌هژدهم

وانواتو Vanuatu

نام اختصاری:NH
نام رسمی: جمهوری وانواتو Republic of Vanuatu
نام جهانی: وانواتو Vanuatu
نام محلی: ریپابلیک بلونگ واناتو Ripablik blong Vanuatu
نام سابقه: هیبرایدز جدید New Hebrides
نام این کشور از دو کلمه Vanua بمعنی سرزمین و tu بمعنی به پاایستاده گرفته شده که در چند زبان محلی،

سرزمین یا سرزمینی که باقی میماند و یا مستقل معنی میدهد.
جغرافیای طبیعی:
موقعیت جغرافیایی: نیم کرهٔ شرقی، نیم کرهٔ جنوبی. مجمع الجزایر وانواتو در شرق دریای مروارید Coral Sea، در قسمت مرکزی بحر آرام جنوبی Pacific، در شرق کشور استرالیا و بین طول البلدهای شرقی 166^0-171^0 و عرض البلدهای جنوبی 12^0-21^0 موقعیت دارد.
مساحت: $12189km^2$ یا 4690 میل مربع (یکصدو سی و هفتمین کشور جهان). خشکه $12189km^2$
حدود اربعه: همسایه های نزدیک وانواتو در بحر آرام این ها اند:
شمال: جزایر سولومان Solomon Islands و سانتا کروز Santacruz،
جنوب: جزایر کالیدونیای جدید (500Km دور)،
شرق: فیجی Fiji (810Km دور)،
غرب: استرالیا Australia (به اندازه فاصله دریای کورال یا 1600km)
وانواتو با بحر آرام 2528km سرحد مشترک دارد.
کوه ها: تابویماسانا Tabwemasana، توکوسمیرا Tukosmera، لوپوی Lopevi و غارات Gharat.
قلل مرتفع: تابوماسانا – 1877Km و توکو سمیرا – 1048m.
دریاها: لولولیما Lololima، ساراکاتا Sarakata، گرین Green، جوردان Jordan و ایرات Herat.
اقلیم: وانواتو بصورت عموم هوای گرم و مرطوب بحری دارد که گرمای آن تحت تاثیر بحر آرام در تمام مدت سال بین $17C^0$ – $35C^0$ تغییر می یابد. هر سال درین جزایر بطور متوسط حدود 2300mm باران میبارد که بیشترین آن به جزایر بانکی در شمال غرب تعلق دارد. وانواتو در مسیر گرد بادهای منطقه استوا یا Tornado ها قرار دارد و هر چند سال بعد بعلت این بادها خساره می بینند.
سایر خصایص جغرافیایی: وانواتو متشکل از 80 جزیره خورد و بزرگ است که در بحر آرام جنوبی، در میان فیجی، استرالیا و کالدونیای جدید، در یک منطقه به طول 800Km موقعیت دارند و از جمله جزایر گروه میلانیزی Melanesia اقیانوسیه به حساب می آیند. جزایر بزرگ وانواتو این ها اند: اسپرتاسانتو Espiritu Santo – $3677Km^2$، لوپوی Lopoai، مالیکولا Malekula – $2023Km^2$، ایرومانگو Erromango – $975Km^2$، اپی Epi، ایفاتی، امبریم، اوبا Oba، تانا Tana، مائورو، جزایر دارومانگا، جزایر انیتیوم و جزایر بنکس.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

چندین کوه پست وانواتو را جنگل های انبوه استوایی پوشانیده اند. ذخایر بزرگ منگنیز در جزیره ایفاتی وجود دارد و خاک آن قابل کشت است. تعداد زیادی مردم وانواتو درین جزیره زنده گی میکنند و پایتخت کشور نیز در همین جزیره موقعیت دارد.
وانواتو کوه های بلند و دریاهای طویل و پرآب ندارد. حدود مناصفه جزایر آن غیرمسکونی است. مناطق پست ساحلی وانواتو هموار بوده و برای زراعت مساعد میباشند.
توفان های بحری از ماه جنوری تا اپریل به این جزایر صدمه میرساند. آتشفشان های فعال وانواتو در جزایر تانا، امبدیم و لوپوی موقعیت دارند. فکر میشود که بعضی جزایر وانواتو تا چند دهه دگر، بعلت ذوب شدن یخچال های قطب جنوب و بالا رفتن سطح آب ابحار و تغیر اقلیم جهان غرق خواهند شد.
بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقهٔ وانواتو بحر ارام و مرتفع ترین آن تابوماسانا میباشد که 1877m ارتفاع دارد.
جغرافیای سیاسی – بشری:
پایتخت: پورت ویلا Port Vila در جزیره ایفاتی Efate. نفوس 53000 نفر.
نفوس: 298333 نفر (جولای- 2020).
خصوصیات دموگرافیکی نفوس وانواتو قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در $1km^2$	**24.47 نفر**
تراکم نفوس در یک میل مربع	**63.64 نفر**
نفوس شهری	**25.5%**
نفوس دهاتی	**74.5%**
فیصدی شهری شدن	**2.55% (2015 – 2020)**
0 – 14 ساله	**33.65% (مرد 51267 و زن 49111 نفر)**
15-24 ساله	**19.99% (مرد 29594 و زن 30050 نفر)**
25 – 54 ساله	**36.09% (مرد 52529 و زن 55130 نفر)**
55 – 64 ساله	**5.89% (مرد 8666 و زن 8904 نفر)**
بالا تر از 65 ساله	**4.39% (مرد 6518 و زن 6564 نفر)**
تناسب جنسیت در هنگام تولد	**1.05 مرد/ زن**
تناسب جسیت الی 14 سالگی	**1.04 مرد/ زن**
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	**0.98 مرد/ زن**
تناسب جنسیت از 25 – 54 سالگی	**0.95 مرد/ زن**
تناسب جنسیت از 55 – 64 سالگی	**0.97 مرد/زن**
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	**0.99 مرد/ زن**
تناسب جنسیت در کل نفوس	**99.2 مرد/ زن**
تولد در هزار نفر	**22.4 نفر**
مرگ و میر در هزار نفر	**4 نفر**
رشد سالانهٔ نفوس	**1.73%**
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	**12.7 (پسران 13.6 و دختران 11.9)**
اوسط عمر در کل نفوس	**74.6 سال**
اوسط عمر در مردان	**72.9 سال**

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

اوسط عمر در زنان	**76.4 سال**
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	**2.79**
اوسط سن مادران در زایمان اول	**NA**
مرگ و میر زنان در هر 100000 تولد	**72**

تقسیمات اداری: وانواتو 6 ولایت Provinces دارد:
مالامپا Malampa، پنامه Penama، سانما Sanma، شفا Shefa، تایفا Tafea و توربا Torba.
شهرها:
لوگانویل Luganville، نفوس 13397 نفر،
نورسپ Norsup، 2998 نفر،
پورت اولری Port-Olry، 1951 نفر،
ایزانگل Isangel، 1437 نفر،
سولا Sola، 1171 نفر،
لاکاتورو Lakatoro، 705 نفر.
نژاد: میلانیزی nMelanesai– 99.2% که بنام Ni-Vanuatu یاد میشوند و سایرین 0.8%(2016).
زبان: زبان های محلی (بیشتر از 100 زبان کوچک) 63.2%، بیسلاما Bislama (رسمی) 33.7%، انگلیسی (رسمی) 2%، فرانسوی (رسمی) 0.6% و سایر زبان ها 0.5%(2009).
رسم الخط: لاتین.
دین و مذهب: پروتستانت 70%، رومن کاتولیک 12.4%، مذاهب عنعنوی 3.7%، سایرین 12.6%، بی عقیده ها 1.1% و ناشناخته ها 0.2%
طرز حکومت: جمهوری پارلمانی. مسوده قانون اساسی جدید وانواتو در ماه اگست سال 1979 تکمیل و روز 19 سپتمبر توسط کنفرانس قانون اساسی نهایی شد. بتاریخ 23 اکتوبر حکومات فرانسه و برتانیا این قانون را تایید و روز 30 جولای 1980 نافذ شد.
رییس جمهور فعلی وانواتو تالس ابد موسس Tallis Obed MOSES (تولد: 24 اکتوبر 1654؛ وظیفه: 6 جولای 2017) و نخست وزیر باب لوغمان Bob Laughman (وظیفه: 20 اپریل 2020) میباشند.
رییس جمهور وانواتو از طرف جرگه انتخاباتی متشکل از اعضای شورای ملی و روسای شش ولایت برای 5 سال انتخاب میشود. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاریخ 17 جون 2017 صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال 2022 دایر خواهد شد.
به اساس احکام قانون اساسی رهبر حزب یا ایتلاف احزابی که آرای بیشتری در انتخابات بدست آورند، بحیث نخست وزیر وانواتو انتخاب میشود. نخست وزیر یک معاون و 12 وزیر میداشته باشد که از طرف نخست وزیر تعیین و در برابر شوری مسوول اند.
شورای ملی Parliament وانواتو 52 عضو دارد که به رای مردم برای چهار سال انتخاب میشوند. اخرین انتخابات این شوری بتاریخ 22 جنوری 2016 انجام شده و انتخابات آینده در سال 2020 دایر خواهد شد. سن رأی دهی 18 سالگی و رای دهی عام میباشد.
وانواتو یک جرگه ملی موسپیدان National Council of Chiefs نیز دارد که معمولاً درباره مسایل زمین و عنعنات پسندیده ملی و محلی به دولت مشوره میدهد.
امور اجرائیوی شش ولایت وانواتو از سوی شش جرگه اداره میشود که صلاحیت تصمیم گیری در مورد رشد، انکشاف و حفظ زبان های محلی، فرهنگ و عنعنات مردم و سایر مسایل ولایت خود را دارند.
نظام حقوقی وانواتو بر قوانین برتانیا و فرانسه و عنعنات دیرین مردم استوار است. ستره محکمهٔ Supreme Court و محکمه استیناف Court of Appeal عالی ترین ارگان های قضایی وانواتو اند. ستره محکمه یک رییس (قاضی القضاة) و 6 قاضی (سه خارجی) دارد، درحالیکه محکمه استیناف متشکل است از دو یا بیشتر قضات ستره محکمه که از طرف قاضی القضاة به این وظیفه گماشته میشوند.
رییس ستره محکمه وانواتو از سوی رییس جمهور به مشوره نخست وزیر و روسای حزب یا احزاب مخالف و قضات این محکمه نیز از سوی رییس جمهور به مشوره کمیسون خدمات قضایی Judicial Service Commission انتخاب میشوند. شعبات این دو محکمه وانواتو در کل کشور فعال اند که در مورد منازعات حقوقی، جرایم و جنایات فیصله صادر میکنند.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

احزاب سیاسی:
کنفدراسیون سبز Greens Confederation (رهبر: موناکارکاسیس Moana CARCASSES)،
لاکو گروپ Iauko Group (رهبر: تونی ناری Tony NARI)،
حزب سرزمین و عدالت Home land and Justice Party(رهبر: رالف رجنوانو Ralph REGENVANU)،
حزب مترقی میلانیزی Melanesian Progressive Party (رهبر: بارک سوپ Barak SOPE)،
جنبش ناگرامل Nagriamel movement (رهبر: فرانکی ستیون Frankie STEVENS)،
حزب دموکراتیک بومی ناتاتوک Natatok Indigenous People's Democratic Party (رهبر: آلفرد رولاند کارلوت Alfred Roland CARLOT)،
حزب وحدت ملی National United Party (رهبر: هم لینی Ham Lini)،
حزب مترقی مردم People's Progressive Party (رهبر: ساتو کیلمان Sato KILMAN)،
حزب خدمات مردم People's Service Party (رهبر: دان کن Don KEN)،
اتحاد جنبش برای تغییر Reunification of Movement for Change (رهبر: شارلوت سالوای Charlot SALWAI)،
اتحادیه احزاب میانه رو Union of Moderate Parties (رهبر: سرج وهور Serge VOHOR)،
وانوواکو پاتی (حزب خاک ما) Vanua'aku Pati (Our Land Party) (رهبر: ادوارد ناتاپی Edward NATAPEI)،
حزب دموکراتیک وانواتو Vanuatu Democratic Party (رهبر: مکزیم کارلوت کورمان Maxime Carlot KORMAN)،
حزب لیبرال دموکراتیک وانواتو Vanuatu Liberal Democratic Party (رهبر: تاپانگارارو ویلای Tapangararua WILLIE)،
حزب ملی وانواتو Vanuatu National Party (رهبر: اسحاق هاماریلو Issac HAMARILIU)،
حزب انکشاف ملی وانواتو Vanuatu National Development Party (رهبر: رابرت بون سیکول Robert Bohn SIKOL)،
حزب جمهوری خواه وانواتو Vanuatu Republican Party (رهبر: مارچینینو پیپیت Marcellino PIPITE).
گروه های فشار: NA.
روز آزادی: 30 جولای 1980 (از فرانسه و برتانیا).
رخصتی ملی: 30 جولای 1980،
عضویت در ملل متحد UN: 15 سپتمبر 1981
عضویت در موسسات جهانی:
ACP, ADB, AOSIS, C, FAO, G-77, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFC, IFRCS, ILO, IMF, IMO, IMSO, IOC, IOM, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, NAM, OAS (observer), OIF, OPCW, PIF, Sparteca, SPC, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (NGOs), WHO, WIPO, WMO, WTO.
بیرق ملی: دو پارچه افقی مساوی. بالا سرخ و پایین سبز. در قسمت چپ این بیرق یک مثلث سیاه طوری جابجا شده که دو کنج آن با دو کنج چپ بیرق منطبق بوده و نوک راست ان تا آخر بیرق ادامه می یابد. در میان مثلث سیاه بیرق یک دایره زرد دیده میشود.
سرود ملی: سرود ملی وانواتو (ما، ما، ما Yumi، Yumi، Yumi) نام دارد که شعر و موزیک آن را فرانسویس وین سینت ایساو Francois Vincent Ayssav ترتیب نموده است.
نشان ملی: خوک Boars Tusk.
جغرافیای اقتصادی:
نظر اجمالی: سکتور کوچک زراعت ستون فقرات اقتصاد وانواتو بحساب میرود که برای 66% مردم معیشت فراهم مینماید. 8.64% زمین های وانواتو قابل کشت اند. به اساس قانون اساسی جدید کسانیکه قبل از سال 1980 بالای زمینی کار میکردند، بحیث مالک همان زمین زراعتی شناخته شدند، در حالیکه کسانیکه بعد از آن سال بالای زمین کار میکردند و یا کار میکنند، زمین را از دولت اجاره میگیرند. ماهیگیری، خدمات تمویلی، تجارت و گردشگری از بخش های دگر اقتصاد وانواتو اند که هر کدام اهمیت خود را دارد.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

در سال 2017 بیشتر از 330000 گردشگر به وانواتو سفر نموده اند. طوفان بحری سال 2015 به جزیره ایفاتی صدمه رسانید که یکی از مقاصد مهم گردشگری این کشور بحساب میرود. بیشترین گردشگران وانواتو از کشورهای استرالیا و نیوزیلند اند. همین دو کشور مهم ترین کمک دهنده گان به وانواتو نیز بحساب میروند.
جنگلات نیز در عواید وانواتو نقش دارند. در حالیکه معادن قابل یادآوری ندارند، تولیدات سکتور کوچک صنعت صف به بازارهای داخلی عرضه میشوند و محصولات گمرکی بالای اموال وارداتی از عواید خوب دولت وانواتو بحساب میروند.
در حال حاضر این موانع بر سر راه پیشرفت اقتصادی وانواتو قرار دارند: محدود بودن اقلام صادراتی، حوادث طبیعی زیانبار و دوری از بازار های منطقه و جهان.
دولت وانواتو برای اقناع جامعه جهانی و کشورهای منطقه، وعده نموده که مقررات خود را برای عرضه خدمات تمویلی سهلتر خواهد ساخت. دولت همچنان از سال 2002 باینطرف تلاش مینماید تا از طریق اعمار یک میدان هوایی، هوتل ها، رستوران ها، کشتی های بین الجزایری و کشتی های تفریحی کلان، کلوپ های شبانه، پارک ها و امکانات رفاهی، گردشگران بیشتری را نه تنها از کشورها و جزایر منطقه، بلکه از کل دنیا به سفر به این کشور کوچک جلب نمایند. انکشاف سکتور زراعت و تولید بیشتر حبوبات، میوه جات و سبزیجات، هدف دوم دولت وانواتو است که حالا نیز دو سوم قسمت مواد خوراکی مورد نیاز مملکت را فراهم مینماید.
تولید ناخالص داخلی GDP: 772 ملیون $ (2017).
رشد سالیانۀ تولید ناخالص داخلی یا GDP: 4.2%
عاید سرانۀ سالانه: 2700 $
ساختار سکتوری تولید ناخالص داخلی: زراعت 27.3%، صنعت 11.8% و خدمات 60.8%
انفلاسیون: 3.1%
نیروی کار: 115900 نفر. زراعت 65%، صنعت 5% و خدمات 30%
نرخ بیکاری: 1.7%
زندگی زیر خط فقر: NA.
بودجه: عواید 236.7 ملیون $ و مصارف 244.1 ملیون $(2018).
صنعت: پروسس و کنسرو مواد خوراکی (گوشت گاو و خوک، ماهی و سایر مواد خوراکه بحری)، چوب، موبل و فرنیچر، کافی، روغن کوپرا واموال استهلاکی.
رشد سالانۀ تولیدات صنعتی: 4.5%
تولید برق: 63 ملیون kWh (2016). از تیل خام 71% و از منابع جدید 29%
مصرف برق: 58.59 ملیون kWh،
تولید تیل خام: صفر بیرل – روز (2018)،
ذخیرۀ تیل: صفر بیرل (اول جنوری - 2018)،
مصرف تیل: 1100 بیرل – روز (2016)،
واردات تیل: 1110 بیرل – روز (2015)،
تولید گاز: صفر متر مکعب (2017)،
مصرف گاز: صفر متر مکعب - سال،
ذخیرۀ گاز: صفر متر مکعب (اول جنوری - 2014).
زراعت: 15.3% زمین های وانواتو قابل کشت اند که 11.9% ان
تحت زرع بوده و 3.4% ان را چراگاه ها تشکیل میدهد. 36.1%
زمین های وانواتو را جنگلات و 48.6% باقی مانده را کوه ها، دریاها، شهرها، مناطق کار و تولید و محلات بود و باش روستایی تشکیل میدهد. دولت حفظ و نگهداشت جنگلات را وظیفه خود میداند و کوشش مینماید تا ساحه جنگلات مصنوعی وسیع تر شود. 65% مردم این کشور در زراعت و جنگلداری مصروف کار اند و 27.3% تولید ناخالص داخلی ازین سکتور بدست می آید. چوب، ککو، قهوه، کچالو، بادام زمینی، میوه، سبزی، گوشت، لبنیات، نخم مرغ و علوفه از حاصلات مهم زراعت و مالداری این کشور بشمار میروند.
مالداری: سکتور مالداری وانواتو کوچک است. حدود 3.5% رقبه این کشور را چراگاه ها پوشانیده و دولت تلاش میکند تا دهاقین و سرمایه گذاران باالقوه را به ساختن فارم های مالداری تشویق نمایند. گاو 170000، بز 19000، خوک 89000 و مرغ خانگی 800 هزار قطعه (2011).
خوراک بحری: در حالیکه وانواتو حریم بحری وسیع دارد، اما دولت به این ثروت طبیعی توجه چندان نکرده است. وانواتو برای صید ماهی و سایر خوراکه بحری چند قرارداد با ایالات متحده امریکا و تایوان به امضا رسانیده است. وانواتو اخیراً عضویت سازمان ماهیگیری پاسفیک جنوبی را بدست آورده و از کمک آن ها بهره میبرد. وانواتو در سال 2019 حدود 175000 هزار تن خوراک بحری صید نموده است.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

گردشگری: دولت وانواتو کارهای را برای جلب و جذب گردشگران انجام داده و هوتل ها، رستوران ها، تفریحگاه ها و امکانات استراحت و خوشگذرانی مهمانان خارجی را در شهر های پورت ویلا و لوگان ویل (سانتا) آماده نموده است.
دوری موقعیت، کم بودن خطوط هوایی، بی ثباتی سیاسی، گردباد ها و توفان های بحری از موانع فراراه سفر گردشگران زیاد به این کشور است. شرکت های گردشگری استرالیا، نیوزیلند و جاپان در وانواتو سرمایه گذاری نموده اند.
معادن: مس، طلا، نکل، بوکسیت و منگنیز که تا حال مواد بهره برداری قرار نگرفته اند. دولت وانواتو از چند سال باینطرف در دو منطقه ساحلی مصروف حفاری امتحانی چاه های اند که ممکن به ذخایر تیل و گاز برسند.
صادرات: به ارزش مجموعی 44.7 ملیون $ (2017).
چوب چارتراش، قهوه، ککو، گوشت و کوپره.
شرکای بزرگ تجارتی: فلیپین 23.9%، استرالیا 16.5%، ایالات متحده امریکا 10.4%، جاپان 8.8%، ونزویلا 8%، فرانسه 4.8%، فیجی 4.5% و هانگ کانگ 4.4% (2017)
واردات: به ارزش مجموعی 273.7 ملیون $.
ماشین آلات، سامان آلات، پرزه جات، مواد خوراکی، تیل و محصلات پتروشیمی و مواد استهلاکی.
شرکای بزرگ تجارتی: روسیه 35.2%، استرالیا 19.8%، نیوزیلند 9.8%، چین 6.3% و فیجی 5.5% (2017).
قروض خارجی: 200.5 ملیون $ (31 دسمبر – 2017)،
واحد پولی: واتو Vatu (VUV).
یک دالر امریکایی = 119.96 واتو (17 مارچ - 2020).
سال مالی: عیسوی (گریگوری).
ترانسپورت: وانواتو خط آهن ندارد، اما 1070km سرک (256km پخته و 814Km خامه) و 369 کشتی تجارتی (با ظرفیت 1000GRT یا بیشتر از آن) دارد.

کشتی های بزرگ	**Bulk Carrier**	**26**
کانتینر	**Container Ship**	**1**
کارگوی عمومی	**General Cargo**	**45**
سایر کشتی ها	**Other**	**297**

میدانهای هوایی: مجموعا 31 (2013)	**پخته 3**	**خامه 28**
رنوی طویلتـــــر از 3047m	**-**	**-**
رنوی از 2438m تا 3047m	**1**	**-**
رنوی از 1524m تا 2437m	**1**	**-**
رنوی از 914m تا1523m	**1**	**7**
رنوی کوتـــــاه تر از 914m	**-**	**21**

میدان های هلیکوپتر: 4 (2019).
شرکت ملی هوانوردی ملکی وانواتوی مستقل در سال 1981 با مرکزیت میدان هوایی بین المللی پایتخت، پورت ویلا، بکار شروع کرد. در آن وقت Ansetl Airlines حدود 40% شریک Air Vanuatu بود که باید طیاره و امکانات پروازی را مهیا میساخت. در ماه سپتمبر اولین پرواز این شرکت از سدنی (استرالیا) به پورت ویلا صورت گرفت.
در سال 1987 شرکت دولتی Air Vanuatu ایجاد و قرارداد همکاری های فنی و تخنیکی با Australian Airlines عقد شد. امروز این کشور سه شرکت هوایی (Air Vanuatu، Unity Airlines و Vanuatu Helicopters و سه میدان هوایی (پورت ویلا، سانتا و تانا) دارد که برای پرواز های داخلی و خارجی مورد استفاده قرار میگیرند و در سال 2015 با 6 بال طیاره 287600 مسافر و 1.5 ملیون mt/km مال التجاره را جابجا نموده اند. حدود 3000 موتر تیزرفتار، لاری، بس، تانکر و سایر وسایط نقلیه ساختمانی، سرکسازی و زراعتی.
بنادر: پورت ویلا، لوگان ویل، هوگ Hog، میستری Mystery و فورای بای Forari Bay.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

مخابرات: کود تلفون (00678). تعداد تلفون های دیجتل 4154 و همراه 251428 (2018). سیستم مخابرات وانواتو در سال های اخیر خوب انکشاف نموده است. تلفون همراه بخاطر موقعیت جزیره ای این کشور، حالا حرف اول را میزند که 92% کل مردم از آن استفاده میکنند. در سال 2016 خدمات LTE و ماهواره داخلی شروع بکار کرد. یگانه مشکلی که در راه توسعه صد فیصدی خدمات مخابراتی وانواتو جود دارد، عدم موجودیت برق در بعضی مناطق دور افتاده بعضی جزایر وانواتو میباشد. با افتتاح ماهواره Kacific – 1 در سال 2019، مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در منطقه رشد مزید خواهد نمود.

وانواتو در سال های اخیر کیبل فایبر نوری را نیز بین جزایر خود تمدید نمود که یقیناً باعث رونق تلفون، انترنت و انتقال معلومات Data خواهد شد. ICN1 و ICN2 از سواحل جزایر وانواتو میگذرند که باعث اتصال وانواتو با جزایر سولومان و فیجی شده اند. وانواتو برای ارتباطات خارجی خود برای ماهواره انتلسات Intelsat (حوزه بحر ارام) در خاک خود یک ستیشن زمینی دارد.

رسانه ها: قانون اساسی و قانون رسانه های همگانی وانواتو، آزادی رسانه ها، بیان، عقیده و تظاهرات مسالمت آمیز را تضمین نموده و رسانه های چاپی، شنیداری و تصویری درین کشور تاریخ کوتاه دارد.

وانواتو فعلاً دو روزنامه خصوصی سراسری دارد: Port Vila Press که به فرانسوی و انگلیسی نشر میشود و Daily Post به انگلیسی. یک نشریه هفته وار فرانسوی بنام L'Hobdo du Vanuat و سه هفته نامه مستقل خصوصی نشر میشوند.

وانواتو یک رادیو – تلویزیون دولتی و 4 رادیوی خصوصی دارد. شبکه تلویزیونی Blong Vanuatu در بسیاری از جزایر این کشور دیده میشود، اما رادیوها FM هستند که اخبار، موسیقی و برنامه های گوناگون به نشر میرسانند. مردم وانواتو میتوانند که برنامه های رسانه های بیرونی را از طریق کیبل، انترنت و ماهواره دزیافت نمایند. رادیوها و تلویزیون وانواتو برنامه های شان را به انگلیسی، فرانسوی و بیسلاما نشر میکنند.

شرح وسایل انتشاراتی موجی در وانواتو (2016)			
مراکز نشرات رادیویی	FM = 5	کل تعداد رادیو	46000
مراکز نشرات تلویزیونی	دولتی = 1	کل تعداد TV	37500

کود انترنت: vu.

مشترکین انترنت: 66613 نفر. 24% مردم (2016).

انکشاف اجتماعی: وانواتو از جمله کشورهای رو به انکشاف اقیانوسیه و جهان است. به اساس معلومات CIA World Fact book - 2020 هر وانواتویی سالانه بطور متوسط 2700 $ عاید دارد که حدود 4 - 5 بار بیشتر از عاید مردم افغانستان است.

87.5% مردم وانواتو بالای 15 سال (مردان 88.3% و زنان 86.7%) دارای تعلیمات ابتدایی، متوسط، مسلکی و یا عالی میباشند، تعلیم و تربیه برای اطفال 6-14 سال الزامی و رایگان است، جوانان بطور متوسط 10 سال درس میخوانند، 92% اطفال واجد شرایط به مکاتب میروند، دولت 4.7% تولید ناخالص ملی را به امر انکشاف معارف و تحصیلات عالی اختصاص داده است. کتاب های نصاب تعلیمی مکاتب وانواتو به زبان های انگلیسی و فرانسوی اند و دولت و سکتور خصوصی هر دو تلاش میکنند تا زمینهٔ های تعلیم و تربیه خوب و عالی رابرای کودکان و جوانان کشور فراهم نمایند.

شرح مراکز تعلیمی وانواتو (2017)			
نوع مرکز تعلیمی	تعداد مرکز	مجموع آموزنده	مجموع آموزگار
مکاتب ابتدائی	300	34000	2265
مکاتب متوسطه و لیسه	70	33000	3000
مکاتب فنی و مسلکی	15	2000	175
تحصیلات عالی	1	3000	300

وانواتو 2 روزنامه سراسری و 5 هفته نامه دارد. هر سال بطور متوسط 200 عنوان کتاب جدید علمی، هنری، ادبی، تخنیکی و معلوماتی نشر میشود و هر نفر سالانه بطور متوسط 1Kg کاغذ را برای نوشتن، خواندن و نشرات به مصرف میرساند.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

محیط زیست وانواتو بخاطر موقعیت خاص جغرافیایی، موجودیت کوه ها، جنگلات و ساحات سبز، زحمت دولت و توجه مردم پاک است و باشنده گان آن بدون داشتن کدام مشکل زنده گی میکنند. صحت مردم وانواتو بعلت زنده گی در یک محیط پاک و مصروفیت در کارهای فزیکی مانند زراعت، جنگلداری و ماهیگیری خوب است. گفته میشود که وانواتو یکی از محدود کشورهای دنیاست که مردم آن بسیار شاد استند و احساس امنیت و رفاه و خوشی میکنند. توجه به بیمه های که در اوقات بیکاری، پیری، بیماری، معلولیت، تقاعد و مرگ با نیازمندان کمک کند، درین کشور بیشتر شده میرود که نتایج آن تا حال مطلوب است. دروازه های دو شفاخانه مجهز و چندین دواخانه و کلینیک دولتی بروی مردم باز است. این دو شفاخانه نسبتاً بزرگ و مدرن در شهرهای پورت ویلا و ساما موقعیت دارند.
دولت وانواتو3.7% تولید ناخالص داخلی خود را به صحت مردم (کلنیک ها، شفاخانه ها، واکسین، دندان، زیبایی، ادویه، تحقیقات و امور انکشافی) اختصاص داده (2016)، افزایش سالانه نفوس 1.73% است (2019) که در دنیا درجه شصتم را به خود اختصاص میدهد، در 1000 طفل نو تولد 12.7 نفر میمیرند که در دنیا یکصدو پنجم میشود، عمر وسطی مردم به 74.6 نزدیک شده، یک زن در کل عمر بطور وسطی 2.79 طفل بدنیا می آورد که در دنیا جایگاه شصت و یکم را دارد، 10.7% کودکان زیر پنج سالگی وزن کافی ندارند، 98.9% مردم به آب صحی آشامیدنی دسترسی دارند، 65.1% تشناب ها صحی و عصری اند و ابتلا به مرض سل هنوز زیاد است.
قانون اساسی وانواتو حقوق زنان و مردان درین کشور را برابر میداند. در حالیکه احترام به زن در جامعه وجود دارد، اما مردان که بعلت اشتغال در کارهای زراعت، جنگلداری و ماهیگیری معیشت خانواده ها را تامین میکنند، از امتیازات خاص برخوردار اند. فعلاً دختران مانند پسران تعلیم می بینند و آرام – آرام در سیاست، حکومتداری، کاروبار تجارتی و اقتصادی، ورزش و سایر عرصه های زنده گی مطرح شده میروند.
در وانواتو به هر 6.5 نفر یک تلویزیون، به 8 نفر یک رادیو، به 15 متعلم یک معلم، به 10 محصل یک استاد، به 72 نفر یک تلفون دیجتل، به هر 1.2 نفر یک تلفون همراه، به 5882 نفر یک داکتر عمومی و به 1400 یک بستر شفاخانه میرسد، 57.8% مردم برق و 24% انترنت دارند.
قوای مسلح: وانواتو واحد های منظم عسکری ندارد؛اما پولیس و محافظین سرحدی مسوولیت تامین امنیت داخلی این کشور را بعهده دارند. مسوولیت دفاع خارجی وانواتو مربوط ایالات متحده امریکاست.
سن خدمت عسکری: 16 – 49 ساله. مرد و زن داوطلب، مدت خدمت سه سال.
سهم مخارج نظامی در تولید ناخالص داخلی: 1.2%
منازعات منطقوی: وانواتو بالای جزایر هونتر Hunter و ماتیو Mathew در شرق کالیدونیای جدید ادعای مالکیت دارد.
مواد مخدر: ندارد
تاریخ: مطالعات باستان شناسان نشان میدهد که انسان ها چند هزار سال پیش از امروز، در بعضی جزایر وانواتوی امروزی زنده گی میکردند. یکعده فکر میکنند که باشنده گان قدیمی جزایر بحر ارام از براعظم امریکا و یا نیم کره غربی زمین به اینجا آمده اند، اما تشابهات کلتوری، طرز زنده گی و محصولات زراعتی آن ها، نشان میدهد که باید از اندونیزیا به این جزایر آمده باشند.
ملاحان پولینیزیایی حدود 1400 سال پیش از میلاد آرام – آرام در جزایر حوزه بحر آرام جابجا شده، به کار های مانند زراعت و مالداری متوجه شده و مصنوعاتی مانند سرامیک و نساجی پدید آوردند.
بتاریخ 29 اپریل 1605ملاح پرتگالی–اسپانیایی بنام پدرو فرناندز کیروس Petra Fernando Quiros بحیث نخستین اروپایی به این جزایر رسید. وی فکر میکرد که به براعظم انترکتیکا یا قطب جنوب رسیده و به این علت این منطقه را، تیرادل اسپیریتو سانتو (سرزمین روح مقدس) نامگذاری نمود.
حدود 150 سال بعد لویی بوگن ویل فرانسوی این جزایر را دور زد و مطالعه کرد. در سال 1774 جیمز کوک برتانوی اولین نقشه جزایر وانواتو را تهیه نمود و آن را بخاطر تشابه به هبراید سکاتلند، هبراید جدید نامید. اندکی بعد تاجران چوب، کار بریدن و صادرات چوب های خوشبوی صندل را از جنگلات وانواتو آغاز نمودند.
در سال 1820 مبلغین مسیحی از اروپا به این جزایر رسیده، شهرک های مهاجران فرانسوی و برتانوی را بنیاد گذاشته و این جزایر را تحت سلطه خود در آوردند. حکومت مشترک (دومینیون) این دو بر هبراید جدید تا سال 1980 به درازا کشید و تا آن زمان تنها برتانوی ها یا فرانسوی ها دارای حق مالکیت بودند.
در دهه هفتم قرن 20 تعدادی از همسایه گان وانواتو به استقلال رسیدند، از همینرو مردم هبراید جدید نیز تحریک شدند تا برای رسیدن به استقلال دست به کار شوند. در نتیجه این تحولات حزب ملی هبراید جدید در سال 1972 اعلان موجودیت کرد که از حمایت پروتستانت ها و تا حدودی دولت برتانیا برخوردار بود.
در انتخابات پارلمانی سال 1979 حزب ملی هبراید جدید که حالا به حزب وانوآکو تغییر نام داده بود، آرای زیاد به دست آورد و رهبر آن والترلینی به حیث نخست وزیر زمام امور را در دست گرفت.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

بتاریخ 30 جون 1980 جزایر هبراید جدید به نام وانواتو به آزادی رسیده و جورج کالکوآ به حیث رییس جمهور حلف وفاداری یاد کرد که بیشتر یک مقام تشریفاتی بحساب می اید.
انتخاب نام وانواتو باعث درد سرهای در اینده شد که برای این کشور کوچک قیمت تمام گردید. نظامیان برتانوی و فرانسوی به اساس قرارداد امنیتی – دفاع وانواتو- پاپوا نیو گینی در سال های 1982 – 1983 از این جزایر بیرون رفته و نظامیان پاپوا نیو گینی بعوض ان جابجا شدند.
در همین وقت شورشی که توسط حزب نارگریامل، در جزیره اسپریتو سانتو به وقوع پیوسته بود، به چند نقطه دگر کشور نیز سرایت نمود و شورشیان به رهبری جیمز استیونز اعلام استقلال کردند، اما نظامیان پاپوا نیو گینی بعضی شورشیان و چند رهبر آن را دستگیر نموده و به این بغاوت نقطه پایان گذاشتند.
طوفان اولنا Olna در سال 1987 به این جزایر حدود 36 ملیون دالر خسارت وارد نمود و تقریبا 33% مردم متضرر شدند. در ماه فبروری 1989 رییس جمهور سوکومانو، شورای ملی را منحل نموده و باراک سوپه رهبر مخالفان و رهبر حزب ترقیخواه میلانیزی به حیث نخست وزیر معرفی شد. این عمل با مخالفت استرالیا و نیوزیلند روبرو شده و نخست وزیر قبلی والترلینی با حمایت پولیس الی ماه دسمبر باز زمام امور را در دست گرفت. سوکومانو و عده ای دگر دستگیر شدند. در محاکمه ای که بعدها برای این منظور ایجاد شد و توسط یک قاضی اعزامی از سولومان اداره میشد، متهمین به زندان محکوم شده و اقای فرد تیماکاتا از سوی شورای ملی به حیث رییس جمهور برگزیده شد. در سال 1991 والترلینی از رهبری حزب وانوااکو خلع و دونالد کالپوکاس به رهبری حزب و نخست وزیری رسید.
والترلینی در ماه اکتوبر 1991 حزب جدید متحد ملی را تاسیس نموده و در ایتلاف با حزب ترقیخواه میلانیزی اکثریت شوری را بدست آورد. توفان بحری بتسی در سال 1992 حدود 30% زمین های زراعتی و محصولات را از بین برد و دهقانان را شدیداً خساره مند ساخت.
در ماه فبروری 1996 نخست وزیر کارلو کورمان مجبور به استعفا شده و سرگه ووهور جایگزین وی شد. محکمه استیناف در سال 1998 درخواست رییس جمهور، ژان ماری لیه، را برای انحلال شوری مورد تایید قرار داد. در انتخابات ماه مارچ حزب وانواآکو با 18 کرسی به اکثریت نسبی دست یافت و در نتیجه نخست وزیر دونالد کالپوکاس در راس یک دولت ایتلافی ناتوان قرار گرفت.
در سال 1999 بعد از آنکه سواستفاده های مالی از کمک های خارجی توسط کارمندان دولتی افشا و مردم ازین خیانت ملی آگاه شدند، به جاده ها ریخته و صدای اعتراض خود را بلند کردند. دولت در مقابل حالت اضطراری اعلان نمود و چون آن را مفید نیافت، استعفی داد. در ماه نومبر باراک سوپه از حزب ترقیخواه میلانیزی حکومت جدید تشکیل داد که تا سال 2001 دوام آورد و بعد از آن ادوارد ناتاپی از حزب وانوااکو به نخست وزیری رسید.
در همین سال عواید گردشگری وانواتو افزایش یافت و تعداد مهمانان خارجی زیاد شد. وانواتو در ماه نومبر 2001 عضویت سازمان تجارت جهانی را به دست آورد و تعهد نمود که به تجارت غیرقانونی پول شویی خاتمه خواهد داد. در سال 2008 شورای ملی این کشور به یک حکومت ائتلافی دگر رای عدم اعتماد داد.
حوادث دو دهه گذشته نشان داده که وانواتو، بحساب فرانسوی زبان ها و انگلیسی زبان ها خط کشی شده و ده حکومت ائتلافی در مدت کوتاهی بعلت کم کاری و مشکلات مستعفی شده اند.
در ماه مارچ سال 2015 یک طوفان بحری به 96% حاصلات زراعتی صدمه وارد نموده و 166000 نفر را به کمک های اولیه محتاج ساخت. در همین سال رییس و 13 عضو شورای ملی متهم شدند که در صدور رای اعتماد به نخست وزیر در سال 2014 رشوت گرفته اند. در سال 2016 شارلوت سلاوی Charlot SALAWI نخست وزیر شد که تا اخر سال 2019 پنج بار با خطر رای عدم اعتماد روبرو شد.
روز 17 جون 2017 رییس جمهور بالدوین لونسدال Baldwin Lonsdale بعلت مریضی درگذشت و شوری ملی اقای تالیس ابد موسس Tallis Obed MOSESرا به این وظیفه گماشت.
روابط افغانستان با وانواتو: در کتاب (افغانستان و جهان/ کشورهای امریکایی، اروپایی و استرالیا) منتشره ریاست مطالعات منطقوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی افغانستان، سال 1994، شناسایی وانواتو وجود ندارد و این میرساند که این دو کشور روابط سیاسی ندارند.

باقی دارد

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ